

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴

دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر

پایانی اول ۹۶-۹۷

۹۶/۱۰/۵

تاریخ امتحان :

نام درس : علوم و فنون ادبی ۱

ساعت شروع امتحان : ۸:۳۰ صبح

تعداد برگ سؤال : ۴ صفحه

مدت امتحان : ۷۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی :

کلاس : دهم

نام دبیر : آقای علیزاده

رشته تحصیلی : علوم انسانی

شماره :

ردیف	بارم	
الف	۰/۷۵	جاهای خالی را کامل کنید . (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ۱ - ادبیات کاربرد زبان است . ۲ - بررسی متن از دیدگاه تضاد و ایهام مربوط به سطح است . ۳ - گذر دادن چشم با سرعت از میان سطرها و صفحات را در بررسی متن می گویند .
ب	۱	گزینه درست را در سوالات زیر انتخاب کنید . (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ۱ - به سبک خراسانی سبک سامانی هم می گویند . الف) درست ب) نادرست ۲ - سبک حماسی بر اساس نام گذاری شده است . الف) زمان و دوره اثر ب) هدف ج) موضوع د) دانش ۳ - استفاده از دو نشانه برای یک متمم از کدام ویژگی های سبک خراسانی است ؟ الف) زبانی ب) ادبی ج) فکری د) زبانی - ادبی ۴ - در یونان باستان انواع ادبی بیشتر مبتنی بر کدام مورد بوده است ؟ الف) شعر ب) نثر ج) سبک د) لحن
ج	۱۸/۲۵	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید . ۱ - چرا یعقوب لیث تلاش کرد تا اقتدار ایران را به آن بازگرداند ؟ (۰/۵) ۲ - کدام دوره به نام عصر اندیشه ی استقلال ملی ایران نام گذاری شده است ؟ (۰/۵) ۳ - کتاب تفسیر کشف الاسرار وعده الابرار تحت تأثیر چه کسی نوشته شده است ؟ نوع نثر آن چیست ؟ (۰/۵) ۴ - سخن رسا و بلیغ چند ویژگی دارد ؟ نام ببرید . (۰/۵) ۵ - در بررسی یک متن آخرین گام چیست ؟ (۰/۵) ۶ - زبان فارسی باستان را تعریف کنید (کامل) (۱)

بارم	ردیف								
	۷- هریک از قسمت های الف مربوط به کدام قلمرو در قسمت ب می باشد ؟ معلوم کنید . (۱) <table border="1"> <tr> <td>(الف) از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی</td><td>(۱) ادبی</td></tr> <tr> <td>(ب) به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر</td><td>(۲) فکری</td></tr> <tr> <td>(ج) رواج هجو و هزل در شعر</td><td>(۳) زبانی</td></tr> <tr> <td>(د) فراوانی لغات و ترکیبات عربی</td><td></td></tr> </table> ۸- یکی از ویژگی های شعر فارسی در قرن چهارم « سادگی فکر و روانی کدام است » آن را کامل بنویسید. (۱) ۹- سه مورد از عوامل پیشرفت و گسترش زبان و ادب فارسی در قرن های پنجم و ششم کدامند ؟ بنویسید. (۱/۵) ۱۰- چهار مورد از قلمروی زبانی شعر زیر را درست بنویسید. (۱) به دام افتاد روباهی سحرگاه که گر صیاد بیند هم چنینم سپس آنکه مُرده کرد او خویشتن را ز بیم جان فروافکند تن را به روبه بازی اندیشید در راه دهد حالی به گازر پوستینم ۱۱- متن زیر مربوط به نثر کدام دوره است ؟ اول یا دوم ؟ دو ویژگی این نثر را بنویسید. (۱) آورده اند که به فلان شهر درختی بود و در زیر درخت سوراخی موش و در نزدیکی آن درخت گربه ای خانه داشت و صیاد آنجا بسیار آمدندی . روزی صیاد دام بنهاد . گربه در دام افتاد و بماند و موش به طلب طعمه از سوراخ بیرون رفت . « کلیله و دمنه » ۱۲- دو مورد از ویژگی های فکری شعر زیر را کامل بنویسید. (۱) مرا بسود و فرو ریخت هرچه دندان بود نیبود دندان لابل چراغ تابان بود یکی نماند از آن همه بسود و بر بخت چه نحس بود همانا که نحس کیوان بود شد آن زمانه که شعرش همه جهان بنوشت شد آن زمانه که او شاعر خراسان بود	(الف) از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی	(۱) ادبی	(ب) به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر	(۲) فکری	(ج) رواج هجو و هزل در شعر	(۳) زبانی	(د) فراوانی لغات و ترکیبات عربی	
(الف) از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی	(۱) ادبی								
(ب) به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر	(۲) فکری								
(ج) رواج هجو و هزل در شعر	(۳) زبانی								
(د) فراوانی لغات و ترکیبات عربی									

بارم		ردیف
	۱۳- متن زیر مربوط به نثر کدام دوره است ؟ دو مورد از ویژگی های نثر این دوره را بنویسید. (۱) چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم و سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم و می خواستم که در گرمابه روم باشد که گرم شوم که هوا سرد بود و جامه نبود و ۱۴- متن زیر را بخوانید و به سؤالات طرح شده پاسخ دهید . یکی از شاعران پیش امیر دزدان برفت و ثنایی بر او بگفت . فرمود تا جامه از او بر کنند و از ده بیرون کنند . مسکین برهنه به سرما همی رفت . خواست تا سنگی بر دارد و سگان را دفع کند زمین یخ گرفته بود عاجز شد . گفت سنگ را بسته و سگ را گشوده . امیدوار بود آدمی به خیر کسان مرا به خیز تو امید نیست شرمسار الف) دو ویژگی زبانی متن بالا را بنویسید . (۵/۰) ب) سجع ، تضاد، جناس ، کنایه را بنویسید. (۱) ج) مفهوم نثر بالا از نظر فکری چیست ؟ (۵/۰) ۱۵- شعر زیر را بخوانید و سپس به سؤالات پاسخ دهید : ابلهی دید اشتی را به چرا گفت نقشت همه کاست چرا گفت اشتر ، اندر این پیکار عیب نقاش می کنی هشدار در کژی ام نکن به عیب نگاه تو زمن راه راست رفتن خواه نقشم از مصلحت چنان آمد از کژی ، راستی کمان آمد هست شایسته گر چت آمد خشم طاق ابرو برای جفتی چشم الف) در شعر بالا « جناس ، تضاد ، استعاره و کنایه » را بنویسید. (۱) ب) سه مورد از ویژگی های زبانی شعر بالا را کامل و درست بنویسید. (۷۵/۰)	

بارم		ردیف
	۱۶ بیت زیر از نظر آرایه های « جان بخشی و کنایه » بررسی کنید . (۱) گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل با یاد تو افتادم ، از یاد برفت آنها ۱۷ - با توجه به متن زیر پاسخ دهید : روزی پیر ما با جمعی از همراهان به در آسیابی رسید . افسار (لگام) اسب کشید گفت می دانید این آسیاب چه می گوید . من گرد خویش می گردم و پیوسته در خود سفر می کنم تا هرچه نباید از خود دور کنم . معرفت این است . الف) محتوای حکایت بالا چیست ؟ (از نظر فکری) (۵/۰) ب) دو ویژگی زبان متن بالا را بنویسید. (۵/۰) ۱۸ - متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید : سعدی در گلستان می فرماید : پسر نوح با بدان بنشست خانदान نبوتش گم گشت سگ اصحاب کهف روزی چند پی نیکان گرفت و مردم شد الف) از نظر فکری محتوای متن بالا را بررسی کنید (۵/۰) ب) در جمله ی « هر که با بدان نشیند اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند به طریقت ایشان متهم گردد » سجع و تلمیح را معلوم کنید . (۱)	
پیروز باشید		